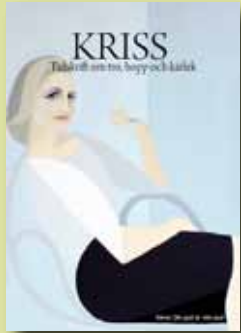

KRISS

Tidskrift om tro, hopp och kärlek

Tema: Din gud är min gud

Omslag: Stelios Vasilantonakis

KRISS

Kristna Studentrörelsen i Sverige är en öppen gemenskap för och av studenter som vill leva i efterföljelse och ständigt vidga gränserna för vår solidaritet.

ANSVARIG UTGIVARE

Anna Burenius
anna@kriss.se, 070-2964466

REDAKTÖR

Jennie Wadman
jennie.wadman@gmail.com

TRYCKINFO

Tryck: Daus tryckeri
Papper: Edixion, 120g
Upplaga: 500 exemplar

KONTAKT

Kristna Studentrörelsen
i Sverige
Krafts torg 12c
223 50 Lund
exp@kriss.se, 073-3385863

Din gud är min

”Din jord är min jord; min sol är din, din Gud är min.” Orden är Linnea Lundgrens, om vår samhörighet på jorden. Ändå vet vi, vi äger inget av detta, allt är oss givet som gåva. Din Gud är min Gud. Dit du går, går också jag. Ord sprungna ur djupaste solidaritet, ur den kärlek vi innerst inne alla är givna. Givna att dela. När Lisa Vinsander skriver om kärlek och solidaritet, handlar det om vår benägenhet att dela upp människor i vi och dom: ”Vi ägnar vår värdefulla tid åt att avgränsa och särskilja. Jag vill hävda att detta beteende är mot vår natur.” Och senare: ”Vi är alltså gjorda för att ta hand om varandra...” En samhörighet, interdependence, som Anne Sjölin erfar på en pilgrimsvandring: ”insikten att jag är en del av livet och av naturen”. En liknande erfarenhet talar Hiro Krantz om: ”När Gud i mig känner igen och uppmärksammar Gud, då gläds Gud.” Hon berör också gränsens betydelse: ”Det är just mot gränsen som vi blir till, som vi blir synliga och verkliga.” Där utmanar Mattias Irving oss att se efter i mellanrummen: ”Vi som försöker att leva i Guds efterföljd uppmanas därför att söka mellanrummen och glädjas åt våra skillnader, för det är i dessa skillnader som Gud har sin boning.” Vi kan så nå gränsens (o)betydelse på nytt med Erika Chapmans reflektion: ”Gud kallar oss igenom någonting, till en plats där inte svaren är enkla.” Så som Kristus gick igenom o bortom det förväntade, så får vi följa till den plats där vi alla kan stämma in med Mariusz Roland Seyda: ”Din Gud er min Gud” er som at alle mennesker sier ”Du er velkommen” til hverandre.” Det konkreta, som Josefine Neuhaus benämner: ”att hbt frågan ska inte vara förbjuden i kyrkliga områden – den ska diskuteras”, och det transcendenta får mötas, och så när vi djupare. Vi får låta oss utmanas och gå allt längre i solidariteten, med Ebba Älverbrandts ord: ”i strävan efter ett mer barmhärtigt liv.”

Anna Näppi, KRISSE & präst i Svenska kyrkan

Innehåll

Nummer sju, 2/2012

FRIZONFESTIVALEN // 19

Lokalt // 22

Återfödelse // 12

Reflektion // 6

Världens fest // 7

Under solen // 14

Gud på norska // 16

Hebreerbrevet 11:1 // 12

KÄRLEKEN // 8

ILLUSTRATÖREN // 4

Anne Sjölin övar sig i den urgamla traditionen att vara en främling // 20

Stelios Vasilantonakis

foto: Stelios Vasilantonakis

Numrets illustratör är 28 årig konstnären Stelios Vasilantonakis som bor på Södermalm i Stockholm.

När vi frågar Stelios vad som driver honom som konstnär säger han att han inspir-

eras av den sakrala konsten och världen den har skapat genom historien. Trots detta anser sig Stelios vara agnostiker. Han är uppvuxen med den grekiska tron och dess traditioner som han älskar.

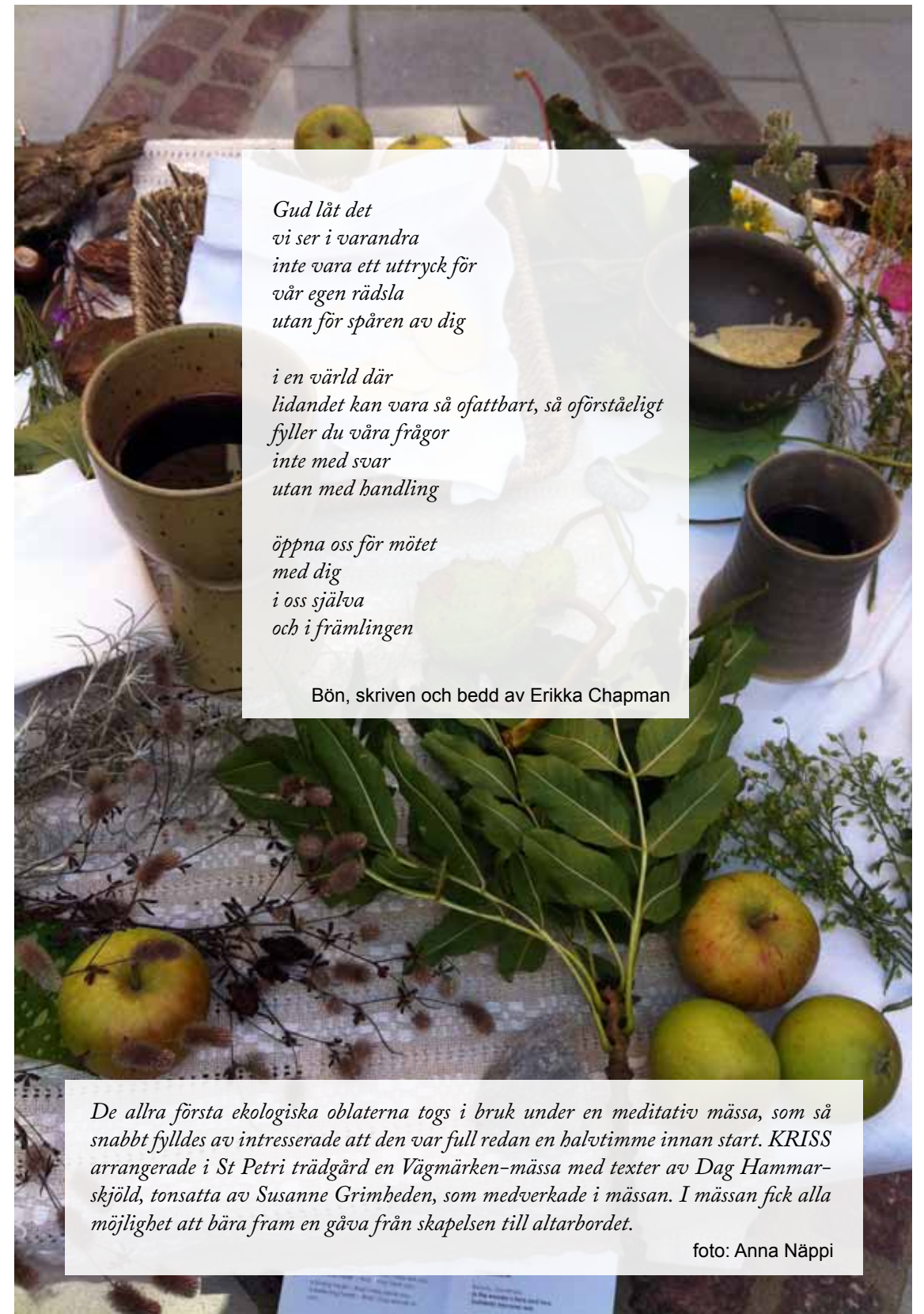
- Jag drivs av känslan att

tjäna konsten och min egna konstnärliga utveckling. Jag inspireras av mänskligheten och privilegiet vi har fått att inte behöva bete oss som djur. Vilket vi tyvärr gör. Det är något djupt sorgset över det tycker jag.

Stelios arbetsmetod börjar med att han fångar upp inspirationen med papper och penna för att sedan förädla idéerna på duk, med olja och akrylfärg.

- Med mitt konstnärsskap vill jag utforska sorgen och monumentalitet - det eviga. En modern jungfru Maria. Jag vill förenkla motivet jag målar så mycket att man ser det som en symbol.

Stelios konst kommer - utöver det här numret av KRIS - att kunna ses på den utställning som han arbetar på inför hösten 2013. ...

*Gud lät det
vi ser i varandra
inte vara ett uttryck för
vår egen rädsla
utan för spåren av dig*

*i en värld där
lidandet kan vara så ofattbart, så oförståeligt
fyller du våra frågor
inte med svar
utan med handling*

*öppna oss för mötet
med dig
i oss själva
och i främlingen*

Bön, skriven och bedd av Erika Chapman

De allra första ekologiska oblaterna togs i bruk under en meditativ mässa, som så snabbt fylldes av intresserade att den var full redan en halvtimme innan start. KRIS arrangerade i St Petri trädgård en Vägmarken-mässa med texter av Dag Hammarskjöld, tonsatta av Susanne Grimheden, som medverkade i mässan. I mässan fick alla möjlighet att bära fram en gåva från skapelsen till altarbordet.

foto: Anna Näppi

Reflektion

text: Mattias Irving

”Den som inte älskar känner inte Gud, eftersom Gud är kärlek” (1:a johannesbrevet, 4:10)

När Emile Durkheim en gång i tiden gav sig på det storslagna projektet att förstå vad religion var för något, kom han till slutsatsen att religion är ett uttryck för ett kollektivt begär att sätta ord på känslan av att ingå i någonting större. Religion var i Durkheims mening liktydigt med relation.

Idag, och kanske främst i den lutherska världen, finns det ett tydligt konfessionellt drag när vi talar religion. Religion är ingenting som äger rum, det är inte bara en diskurs där vi pratar om Guds olika sätt att finnas till på. Religion betraktas som en serie trossatser vilka vi måste skriva under på, för att vara ”äkta” troende. Därmed hamnar vi snabbt i situationen att den betraktas som ”mer” kristen som tror på jungfrufödseln hemma på sin kammare än den som agerar för radikal kärleksrevolution men avstår från att ta ställning till om Maria och Josef kanske låg lite med varandra eller inte.

Därmed förskjuts fokus i religionsdialogen från praktiskt bruk (hur bygger vi religiös relation tillsammans utifrån nuets verklighet) till teoretiskt brobyggande (hur

jämkar vi kristen, judisk och muslimsk tolkningstradition och vilka är fallgroparna).

Ironiskt nog var livsmodet ett av Luthers paradigmatiska begrepp. Ett visst mått av frejdighet var absolut nödvändigt för att kunna njuta det goda livet. Men idag tycks vi glömma bort att religionsdialogen kanske också är en plats för uppsluppet samkväm och oförmedlat mänskligt umgänge. Sedan gammalt har vi förpassat gudskontakten från gästbudsbordet genom en sträng nykterhetsrörelse och en måttfullhetens estetik, med rötter ända tillbaka till antikens stoiker.

Men i sången och musiken är det fortfarande tillåtet att söka Gud. Den viktige befrielsesteologen Dietrich Bonhoeffer talade sig ända till sin förtidiga död varm för sångens kraft att väcka det innerst mänskliga, och därmed också kontakten till det gudomliga, till liv i oss. I alla kulturer är sången en avgörande del av gudsydskan. Vi är genetiskt kodade att beröras av musik. Den sätter våra kroppar i rörelse, ibland mot vår vilja. Studier visar att vi faktiskt är hjälplösa inför

att ryckas med i dansen och sången. Oviljan att dansa är alltid inlärd, aldrig ursprunglig.

Kanske verkar det banalt, att Gud skulle bo i dansen, i sången och frimodigheten. Givetvis är det så. En dansens och frimodets Gud vore i sig själv en enbarmig och endimensionell gestalt. Likväl föregår dansen det fria valet, liksom musiken påverkar kroppen redan innan sinnet hunnit uppfatta den. Likväl bor det ett ständigt ”ja” till dansens glädje inuti oss, och kanske är detta ”ja” inte så långt från Durkheims iakttagelse om religionens väsen, en vilja till relation och kontakt, en vilja att uppgå i något som är större än gruppens enskilda delar.

Gud är kärlek, står det i Johannesbrevet. Kärlekens kompromisslösa kraft kan inte existera utan mellanrum, den gror just där i fältet mellan två olika individer. Det är deras åtskildhet som först gör kärleken möjlig. Vi som försöker att leva i Guds efterföljd uppmanas därför att söka mellanrummen, och glädjas åt våra skillnader, för det är i dessa skillnader som Gud har sin boning. ...

Världens fest

Med vattnet som fond medverkade KRISS i Preacher's Corner i Pildammsparken. KRISS:arna Erikka Chapman, Josefine Neuhäus, Are Kaspersen och Jonathan Wiksten mötte festdeltagarna med varsin treminuters predikan på teman som fredsarbete, klimathot, rättvisa och att våga gå bortom de enkla svaren.

text: Erikka Chapman foto: Sanja Gjenero

Det tar ca två sekunder att avgöra om personen framför dig är man eller kvinna, och om du inte lyckas kommer du sannolikt att stå kvar och stirra en stund. Om du inte är välsignad med en oförmåga att avgöra kön, då ser du kanske bara en människa. Vi andra vill inte gå därifrån utan att ha fått svaret.

Lärljungarna ville så gärna att Jesus skulle vara enkel att förstå. Att himlen skulle vara en enkel plats, där det var lätt att se vem som fick sitta närmast Jesus och vem som hamnade längre bort. Varje gång Jesus blev förenklad reagerade hen med att bli arg, eller kryptisk. Varje gång någon ville sätta dit henom med enkla frågor vände hen upp och ner på perspektiven. Som kyrka vill vi ibland fortfarande ha de enkla svaren, och de enkla människorna. Vi vill ha en kjol på den ena toaletten och en hatt på den andra, och sen en toalett för dem med hjul. Vi vill veta om personen som står framför oss är en man eller en kvinna,

och vi tror oss veta vad det betyder.

Gud ber oss möta henom både som person och som ande. Jag går någonstans ni inte kan följa, säger Jesus, inte än. Inte i den här kroppen, inte i det här sättet att tänka. Trans betyder ”på andra sidan om”. Transcendens. Transsexualism. Gud kallar oss igenom någonting, till en plats där svaren inte är så enkla. Gud befriar oss till att definiera oss själva, eller helt få slippa definitioner. Att vara trans är inte en stämpel vi kan ge andra, utan ett samlingsnamn använt av personer som på olika sätt bryter mot könsnormer. Som rör sig igenom något; på andra sidan om. Som utmanar kyrkan med sina egna kroppar.

Gud kallar oss till att ha fler möjligheter än två på toaletterna, till att inte utgå från att det vi ser är det som är, och till att våga fråga varandra: Vem är du? Hur vill du kallas? Vad behöver du av din kyrka för att orka gå ut i samhället? ...

Kärlek

Lisa Vinsander, präst i Kirsebergs församling i Malmö, delar med sig av en reflektion kring Jesu ord om vinstocken, och att vara grenar på samma träd.

text: Lisa Vinsander foto: Alessandro Paiva

Nu ska jag dela med mig av de två vackraste orden jag vet: KÄRLEK och SOLIDARITET.

I globaliseringens tidevarv har vi människor kommit närmare varandra och ändå är det som om vi också försöker hitta sätt att skilja oss åt. Det kan handla om att jag handlar på Ellos och du på NK;

mitt barn går på kooperativ och ditt på kommunalt dagis; jag är muslim och du är kristen. Vi har blivit världsmästare på att definiera oss själva och till följd skapar vi ett vi och dom-tänkande. Vi ägnar vår värdefulla tid åt att avgränsa och särskilja. Jag vill hävda att detta beteende går emot vår natur – man skulle kunna säga att det är syndigt!

Visste ni att de flesta evolutionsforskare menar att förmågan att kunna värna om individer utanför sin familj är någonting som vi är ensamma om som människor? Detta luskade man ut i samband med att man försökte lösa gåtan om varför vi började gå upprätt. Teorierna för denna nya gångform var många; Kanske var det för att vi började livnära oss av vattnet och var tvungna att fiska och simma; kanske var det för att kunna springa och klättra? Nej, numera tror man att det var för att kunna samla föda i form av nötter och rötter. I och med detta samlande började vi i flocken dela upp oss och fördela de olika arbetsuppgifterna. Vi började samarbeta systematiskt och det blev vårt stora övertag. För visst är det mer effektivt om de snabbaste och starkaste i gruppen ger sig ut för att samla mat, istället för att hela flocken ska ta sig runt till alla buskar och träd. Och så mycket säkrare om man kan lämna sina förs-

varlösa ungar på en trygg plats. Med två armar och så småningom den fantastiska uppfinningen väskan, kunde den utsände samla så att alla fick äta sig mätta. De outtalade reglerna blev då att man samlade till alla i flocken oavsett släktskap och de som ansvarade för barnen tog hand om allas barn oavsett familjetillhörighet. Forskare menar alltså att denna utökade gemenskap var en helt ny företeelse. Vidare har man kunnat räkna ut att vi la cirka två timmar på att säkra födan och resten av dygnet ägnade vi åt varandra: Plocka löss och mysa – för vi hade en inneboende insikt om att det inte finns något farligare än en dysfunktionell grupp. I mänsklighetens gryning likaväl som idag är inre splittring farligare än alla rovdjur tillsammans.

Vi är alltså gjorda för att ta hand om varandra; vår överlevnad har mejslats fram med hjälp av empati och en stark känsla för rättvisa. Dessa är så att säga primala egenskaper hos oss. Kärleken och solidariteten har gjort att vi har överlevt som art – dessa fundament klingar igenom mänsklighetens historia och det just vad Jesus kommer till jorden för påminna oss om. – Skäms inte för att du är människa, glöm inte bort att du är en gren på mitt träd, gjord för kärlek och helt förlorad utan den. •••

Medgörlig kompromisslöshet - Hebreerbrevet 11:1

text: Ebba Älverbrandt, diakon i Uppåkra församling bild: Stelios Vasilantonakis

Några dagar innan Lucia 2008 formulerade jag dessa ord som skulle komma att fungera som en slags försoning på de ändtaliga diskussioner som ägt rum på Västergatan ända sedan den sensommardag jag blev handlöst kär i en existentialistisk

sanningssökande filosof. En social entreprenör som gång på gång störde min stundtals rigida bild av Jesus in a box. Han uppväxt i Svenska kyrkans traditionella minior-, junior- och ungdomsverksamhet. Jag i ett sekulariserat Österlenhem, med ett flertal

är som newageare innan jag en natt, då livet var mörkare än mörkt, blev så där gammaldags Lina Sandell-frälst. Ingen skulle få förändra min Jesus. Eller kanske snarare min bild av Jesus.
- Du vill ha en kristen pojkvän, eller hur? sa han och titt-

lig tankelek.

-OK, sa jag, om reinkarnation existerar... Då skulle det eventuellt vara möjligt att återfödas mer än en gång i denna tid, eftersom tiden är relativ.

Tanken kändes spännande, så jag fortsatte.

-Så då kanske jag är återfödd i en annan kropp, här på bussen, samtidigt som jag är i min kropp.

Hmm... -Det betyder att jag, teoretiskt sätt, skulle kunna vara återfödd samtidigt i alla kroppar som sitter på bussen. Tanken svindlade.

-Wow! Om jag, i en annan inkarnation, skulle komma fram och tafsa på mig i denna inkarnation, i denna kropp, då skulle jag behöva en smäll så jag förstod att det var fel och aldrig någonsin skulle göra om det igen. Det är inte fel att sätta en tydlig gräns, eftersom att om jag gör något fel så vill jag ju veta det.

Det gick en förståelse rakt in i mitt innersta väsen, att alla andra är jag.

Att behandla sin nästa som sig själv, blev direkt påtagligt. Jag behöver aldrig avundas mer, aldrig jämföra mig med andra, aldrig önska att jag ser ut som någon annan, för det finns ingen annan. Dualiteten upphävs.

Jag är ande. Jag är ande och har just nu, just den här mänskliga upplevelsen.

Allting är ande, allting är Gud. Inte del av Gud, utan

odelbart Gud. Gud upplever Gud i och genom allt. För mig är detta inte högmod. Tvärtom är nedvärdering av någon (exempelvis sig själv) som att döma Gud. Vilket är att skapa separation och onödigt lidande. Gud är alltid hel och går inte att smutsa ner.

När Gud i mig känner igen och uppmärksammar Gud, då gläds Gud. Fåglarna och träden, stenarna och vattnet, ja allt börjar lysa extra mycket av igenkännande. Glädje och tacksamhet fyller mig. Så öppnar jag porten till paradiset och paradiset är på jorden.

När jag rest har det hänt att mitt resällskap hellre velat bo på ett nyare hotell medan jag helst velat bo på ett gammalt klassiskt hotell. När jag kände att det var tillåtet att uttrycka min åsikt, var inte ett genomdrivande av min vilja det viktigaste, utan att jag visste vad jag ville och kände mig fri att uttrycka det. Precis där i mitt accepterande, i mitt erkännande, eller i min tacksamhet, där går jag genom porten till det formlösa vardandet.

“In carne” betyder in i köttet och när vi kommer in i köttet, in i kroppen, blir vi både till viss del fria, men också samtidigt delvis begränsade. Gud är alltid större än mina begränsade föreställningar

och just tack vare begränsningen skapas dynamik. Både världen och våra föreställningar om den är i rörelse. Gud uttrycker sig själv i otaliga och mångfacetterade dimensioner.

Jag utbildade mig till väverska på Sätergläntan, Hemslöjdens gård i Dalarna. Där satte vår lärare i färg och form upp en massa gränser. Som till exempel att vi endast fick använda svart, vitt, plus en valfri färg, när vi skulle formge bolstervar (kuddar). Storlek och material var fastställt i förväg och de skulle ha traditionellt formspråk. Tack vare denna begränsning kom min kreativitet igång, och nu använder jag mig medvetet av begränsningar i mitt skapande.

Det är just mot gränsen som vi blir till, som vi blir synliga och verkliga. Kanske är det så, att för att Gud ska kunna uppleva sig själv, måste i någon dimension något slags avstånd finnas. Något måste urskiljas ur det formlösa. Ett ja får mening i relation till ett nej och den fria viljan är nödvändig för ett ja.

Gud har ingen form, ingen storlek. Havet är större än droppen, men droppen och havet är samma. ...

Det är mot gränsen vi blir till

En tankelek på bussen förändrade synen på livet. Hiro är konstnär och samhällsdebattör och insåg en dag att varje person på bussen kunde vara hen själv.

text: Hiro Krantz foto: Stelios Vasilantonakis

När jag var i 20-års åldern, fick jag några nya vänner som pratade mycket om reinkarnation. Det kändes främmande för mig. Jag förstod inte varför man skulle behöva lära sig en massa grejer mer än en gång. Som att lära sig gå, knyta sina skor eller multiplikationstabellen... Jag fann det osmakligt med alla de berättelser om stor-

heter genom historien, som folk runt om mindes sig ha varit. Eller ännu värre: när de hörde någon berätta om något tragiskt eller fruktansvärt som hänt, så förklarade de det lättvindigt med att den drabbade fick skylla sig själv, för att det var "karma" och att den säkert hade dragit på sig olyckan genom att ha varit ond, om inte i detta liv, så i

något tidigare liv. Mina nya vänner var dock bestämda i sin tro och de skyllde inte lika lättvindigt allt på karma. De menade att det nog var lite mer av ett mysterium.

En dag satt jag på bussen med en av dessa vänner och bestämde mig för att pröva reinkarnationstanken och ge den en chans med lite heder-

ade beslutsamt på mig med sitt oförstört milda ansikte. Integriteten i blicken och rösten attraherade mig. Och visst ville jag det. Någon att tro med. Någon att be med. Men framför allt, någon som med risk för att låta pretentiös, ville ägna sitt liv åt ett större syfte. Någon som var beredd att göra sina taffliga försök tillsammans med mig i strävan efter ett mer barmhärtigt liv.

Jag fann en jämbördig relation där vi ömsesidigt var beredda att avstå till förmån för den andres möjlighet till växt. Samtidigt var jag stundtals frustrerad över att inte äga ett gemensamt språk för den andlighet vi båda var i behov av.

Under våra första år tillsammans arbetade vi sida vid sida med att bygga upp ett socialt rehabiliterings-

företag för människor med lång arbetslöshet och sjuk-skrivning. När vi vågade dela livet – så som det verkligen var – med människor som kämpade för att återerövra makten över sina liv fann vi vårt gemensamma; Din Gud är min Gud. Eller som en av Taizérörelsens sånger; Där barmhärtighet och kärlek bor, där är också Gud. ...

*i mötet med dig
är jag villig att låta mina teorier omformas
av
din verklighet som omkullkastar mig
ditt liv som övertygar mig
din tro som utmanar mig*

*Gud frågar inte i första hand efter principer och manifest
han frågar efter barmhärtighet
inbjuder oss att med hjärtats blick se igenom vardagslivets maskerader
tycker att du gör det*

*ingen äger Gud
Gud är allas
jag har inte mer rätt än du att tala om vem Jesus är
jag är inte mer kristen än du
inte ens lärjungarna som han kallade sina vänner
blev riktigt klok på vem han var*

*i mötet med dig
omformas jag
men tron den lever kvar
den är grunden för det vi hoppas på
den ger oss visshet om det vi inte kan se*

Under en och samma sol

Linnea Lundgren reste till norra Tanzania för att bygga ett klassrum, och återvände för att bygga upp ett barnhem. Tillsammans med en handfull människor hjälper hon till att driva centret som blivit ett hem för föräldralösa och en mötesplats för änkor. text och foto: Linnea Lundgren

Har du någon gång tänkt på, att när du tittar upp mot solen så är det precis samma sol som lyser på människor världen över? Den lyser på människor på väg till sina jobb i de stora städerna; på de hemlösa som skyndar förbi. Den lyser in i presidenters fönster och genom gallren på fängelser; på barn världen över som bor i flyktingläger och på dem som har turen att få gå i skolan. På ett otroligt sätt är vi alla sammankop-

plade. Din Jord är min jord; min sol är din sol; din Gud är min. Jag reste till östra Afrika första gången för 4 år sedan. Så här skriver jag i mina anteckningar efter en tid där: "En 10 timmars flygresa och sedan har vi landat i en annan värld. En värld där fattigdom råder, där skratt och gråt är ett, där stjärnorna är fler. Där döden är lika närvarande som livet. Där ljuden av liv väcker en på morgonen

och där eldens sken lyser upp den svarta natten. Så nära, så olikt men ändå så likt!" Denna 2 månader långa vistelse förändrade mitt liv. Jag och min pojkvän byggde ett klassrum tillsammans med bybor i en liten by i norra Tanzania. Vistelsen berörde mig djupt. Jag ifrågasatte mycket som tidigare varit självklart. Kanske var det min gudsrelation som förändrades mest?

Enligt FN är extrem fattigdom att ha mindre än en dollar om dagen. Mer än 1 miljard människor lever i denna extrema fattigdom. Men i slutändan handlar det inte om siffror och procent – det handlar om andra människor på vår jord som är Guds avbilder precis som du och jag. Vi återvände året efter för att bo där under en längre tid. Vi har nu byggt ett fungerande barnhem för föräldralösa barn och en mötesplats för byns änkor, tillsammans med ett tanzaniskt par som har blivit de allra bästa vännerna. Vår sk NGO, non-govern-

mental organization, heter Zion Care Organization och fokuserar på att ge ett kärleksfullt hem till föräldralösa barn, samt att hjälpa änkor som ofta förlorar allt när deras män dör och har flera barn att försörja.

Idag bor det 17 barn på barnhemmet och vi har cirka 25 änkor i gruppen. Alla barnen får numera 3 mål mat om dagen, rent vatten och privat skolundervisning. De äldre barnen går i en av Tanzanias bästa skolor och vi hoppas på att de yngre barnen också ska kunna börja där i december. Vi har installerat solenergi på centret så att där finns el. Målet är att bli självförsörjande och vi är redan på väg mot detta, t ex genom egen-

odlad mat. Änkorna samlas en gång i veckan på centret och äter tillsammans, ber och stöttar varandra. De har startat ett syföretag och nyligen har vi startat en kvarn som mal mjöl och kommer att ge en stadig inkomst.

Jag har haft turen att möta alla dessa fantastiska människor under mina vistelser i Tanzania. De verkliga hjältarna är människorna som bor och lever där. Rebecca och Japhed som nu driver barnhemmet har varit min allra största inspirationskälla. De ser varje människas nöd som helig; de följer Jesus uppmaningar och de arbetar varje dag för en bättre värld. När jag var nere på barnhemmet senaste gången och

mötte barnen förundrades jag över deras livsmod. De har gått igenom så mycket under sina korta liv men ändå har de sådant hopp om livet. "Linnea, I want to be a pilot when I'm older", säger en av flickorna som är 7 år. Varje gång jag möter detta hopp om livet och om framtiden så inser jag att det är värt allt hårt arbete. Det kunde lika gärna ha varit jag som fötts av två aids sjuka föräldrar. Min kristna tro måste ge konsekvenser i hur jag lever mitt liv. Vi behöver inte åka långt för att vara där för en annan människa.

Under en och samma sol, skapade av en och samma Gud! ...

“Din Gud er min Gud”

text: Mariusz Roland Seyda foto: Flavio Takemoto

Jeg har blitt spurt av en representant av KRISS om å skrive en artikkel rundt tema «Din Gud er min Gud». Og jeg har takket ja til dette uten å blinke og tenke om to ganger. For jeg er jo kristen. Født i Europa i Polen. Slik at det mest sannsynlige ut fra geografisk beliggenhet og historisk utfall ble at jeg

er født og døpt katolsk. Kattolisismen utgjør majoriteten av trossamfunn i Polen. Nå er jeg i en alder av snart 42 år og med en unik livserfaring midt inni mine teologi studier ved Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Og dette er protestantisk teologi. Hva gjør det med meg? Dyrker jeg flerguder?

Nei, det gjør jeg nok ikke ettersom vi er alle kristne. Altså brødre i Jesus Kristus. Det som forener oss er tro på en og samme Gud. Jesus Kristus. Sant Gud og sant menneske. Selv om vi tror «annerledes» på den samme Gud. Så allerede kristendom viser til forskjeller, skiller, kompleksitet, mange nyanser

i det å «forstå» (seg på) Gud. Jeg tenker at det å være kristen bærer med seg et ansvar. Et ansvar om å bringe evangelium videre til menneskheten. Dette utgjør etter min mening en holdning. Det vil si at vi er ansvarlig for hva som møter oss i livet. Altså at vi er ansvarlig for det liv som er underveis lagt i våre hender. Først og fremst for våre egne så for alle de andre liv vi møter. Det avgjørende er alltid hva vi gir. Vi - ment generelt og altomfattende om alle. For om jeg får av deg så er det gitt av deg. Kvaliteten av disse møtene avhenger da av hva vi gir hverandre. Og utfordringen ligger i å gi det aller beste uavhengig av hva vi får. Jeg tenker etter Løgstrup at dette ansvaret er uavhengig av hva vi tror eller om vi tror i det heletatt på Gud. Dette ansvaret for hverandre er universelt. Det er gjennomtrengende på tvers og kryss av våre trossystemer. Dette er basert på det grunnleggende av hva det er og betyr å være et menneske. Fordi det innebærer evnen til å elske. Dette potensialet er i besittelse av alle mennesker. Og alle har frihet til å bruke denne evnen.

Tenkt gjennom Kristi dobbelte kjærlighetsbud er det aller viktigste å gjøre faktisk bruk av denne.

“Mester! hvilket bud er det største i loven? Han sa til ham: Du skal elske Herren din Gud av alt ditt hjerte og

av all din sjel og av all din hustru. Dette er det største og første bud. Men det er et annet som er like så stort: Du skal elske din neste som dig selv. På disse to bud hviler hele loven og profetene.“ Matt 22:36-40.

Jesu råd for å lykkes som menneske er å fokusere på denne kjernen og fylle vårt liv med kjærlighet.

Kan budskapet om å elske Gud og vårt neste være relevant med vårt tema «Din Gud er min Gud»?

Jeg mener at det er på alle måter. Jeg tillater meg å reflektere litt fritt nå.

Vendingen eller det nye med Jesu lære er DET å elske til og med våre fiender. Altså dem som valgte å ikke elske oss eller som vi selv valgte å ikke elske. Det vil si gjenopprette kjærlighetsrelasjonen med våre neste. Det vil si ikke miste forbindelse med Gud.

Jesu budskap er GODHET og KJEARLIGHET for og mot alle. Uansett hva som møter oss. Her er det også avgjørende med tilgivelse («Og tilgi oss vår skyld som vi og tilgir våre skyldnere») Fordi det er tilgivelsen som gjør det mulig å gjenopprette kjærlighetsrelasjon.

Tenkt også gjennom tanke om at alle tar en del i Gud så er enhver brutt på kjærlighetsrelasjonen ett brudd med Gud selv. Det er som å redusere seg til noe mye mindre. Det å ikke elske er som å vende seg

fra Gud. Og jeg mener at man kan velge uendelig mange veier til rasjonell og forklarlig forståelse av Gud. Og man kan holde konsekvent på og fordype seg i «sin egen» vei. Noe som kan oppleves at det finnes avstand mellom oss mennesker. Siden vi forstår annerledes. Disse nyansene har ingen hindrende effekt om vi holder oss til det å elske hverandre. Vi blir alltid enig med hverandre mens vi elsker. Selv om det handler om enighet om uenighet. (Enighet om uenighet i kjærlighet er toleranse. Å tolerere er å tillate og akseptere mangfold) Fritt tenkt. Så det er kanskje ikke encyklopedisk definisjon av toleranse.

«Din Gud er min Gud» handler da i mine øyne om toleranse. Det handler om denne uvilkårlige kjærligheten som vi mennesker har vilkårlig gjort. Det handler om å inkludere andre og ønske alle våre medmennesker velkommen. «Din Gud er min Gud» handler i mine øyne om at det er ingen som har en særskilt privilegert stilling. Ingen som tror «rettere» enn noen andre. Slik det var tenkt gjennom århundrer at Guds frelse er mulig kun gjennom døren til et bestemt trossamfunn.

Jeg mener at mangfold gjør oss rike. Samtidig synes jeg at det er kjærligheten og da toleransen som gjør at vi kan sameksistere og leve effektivt. Det vil si utvikle oss. Kjærligheten og da toleransen gjør

det mulig for oss å forenes som mennesker og bli større eller rettere sagt å forbli dem vi er ment å være uten å skape skiller. Samarbeide istedenfor konkurrere. (Kjærlighet har en tiltrekkende ladning. Ikke frastøtende.)

”Din Gud er min Gud” handler om at vi er alle medmennesker.

Om vi går tilbake i tiden til Jesu og Pauli samtid så kan vi se at det kunne virke for mange at de snakket om en annen Gud enn det som var ”godtatt”. Derfor var det banebrytende og ikke minst utfordrende. Jesus betaler høyeste prisen for å fortsette å tro ”annerledes” mens de som var tolerante nok, de som elsket baerer budskapet videre. Paulus får også slag av sine egne som føler at ”deres” Gud er truet av hans

forståelse og da lære. Inkluderende lære. For alle dem som tror. Uansett etnisitet eller status.

Jesus har åpnet våre øyene (om ikke hjertene) på at alle mennesker er våre neste og er ”verd” vår kjærlighet mens Paulus har universalisert (jødenes) tro på en Gud ved å inkludere alle dem som tror.

Tanken om ”Din Gud er min Gud” ”går litt lenger” og er samsvarende med Jesu lære. Uansett hva og/eller hvordan du tror så er du min bror og min søster fordi vi deler på det å være mennesker. Vi sier ”være brødre og søstre i tro”. Sett gjennom Jesu lære om å elske våre neste inkludert våre fiender så er det ikke plass for å ikke elske. Dermed er ALLE våre søstre og brødre i kjærlighet. Alle er

være søstre og brødre i Gud. Sett gjennom tanke om at Gud er Kjærlighet.

En ekte kjærlighet kan ikke gjøre forskjell på noen om vi skal leve i kjærlighet som Jesus anbefalte. Slik at alle mennesker kan møtes i kjærlighet tak være Gud.

«Din Gud er min Gud» er som at alle mennesker sier «Du er velkommen» til hverandre. ...

Religion hjärta – vadå?

Musik, sport, gudstjänster och många unga kristna. KRISS var med på Frizonfestivalen för att stödja projekt Religion hjärta HBT i sin slutfas.

text: Josefine Neuhaus bild: Amy Burton

Tillsammans med Svenska Kyrkans Unga och EKHO (Ekumeniska grupperna för kristna hbtq-personer) har KRISS haft ett litet mysigt hörn på Frizonfestivalen. Vi skapade ett utrymme att samtala kring detta fortfarande svåra tema. Reaktionen bland festivalens deltagande var olika. Det fanns de som gick förbi som med skyggglappar, för att slippa titta på oss, det fanns de som var kritiska, som var provocerade av vår närvaro. Men det fanns minst lika många som inte alls hade en aning vad projektet handlar om, som kom för att fråga

vad detta konstiga ”hbt” betyder, eller vad begreppet ”queer” innebär. Det fanns de som aldrig hade hört talas om detta och som inte såg någon anledning till kontrovers. Många var nyfikna av hur det går ihop; hur vi tolkar bibeltexterna som ”förbjuder homosexualitet”; och som berättade om sin egna erfarenheter kring ämnet. Slutligen fanns det de som bara ville ha en av de roliga regnbågsklubborna. Det var djupa samtal som uppstod; ärliga samtal som var berikande för alla. Frågor som besvarades och problem som löstes, nya insikter och

vidgade perspektiv. Utöver samtalen om den heterosexuella normen i ett flertal kristna samfund, och känslan av att inte få vara med i kyrkan, kändes det även viktigbart att vara synliga på festivalen. Även om alla inte vågade prata med någon i projektet, så syntes vi med våra tröjor på hela festivalområdet, och uppmärksammade att diskussionen om den sexuella identiteten behöver få ta plats i kyrkan; hbt-frågan ska inte vara förbjuden i kyrkliga områden – den ska diskuteras. ...

”O, hur saligt att få vandra”

En pilgrimsvandring präglas av pilgrimens sju nyckelord: frihet, bekymmerslöshet, långsambhet, enkelhet, delande, andlighet och tystnad. Anne Sjölin upplevde dessa då hon under fem dagar övade sig i den urgamla traditionen av att vara en främling.

text och foto: Anne Sjölin

”Jag kan inte tro att vi faktiskt kom fram.” Orden yttrades tidigare i sommar av en kvinna stående framför altaret i S:t Olofs kyrka på Österlen med tårar rinnande nedför kinden. Och visst är det tacksamhet man känner. Vi var en grupp på 20 personer som hade gått i fem dagar och börjat vid Lunds Domkyrka på Jakobsdagen för att komma fram på Olofsdagen. Vi gick under vad som måste ha varit sommarens varmaste vecka. Vi gick i tystnad under hela dagarna, utom under andakterna, och pratade endast på kvällen då vi delade med oss av något som vi tänkt på eller fastnat för under dagen. Det att gå i tystnad blev för mig ett sätt att vara öppen för att se och insupa det runt omkring mig, så som blommor, fjärilar och fågelkvittr – att upptäcka med alla sinnen. Det ledde till en djupare gemenskap – bortom orden. Att gå omkring bland allt liv, vackra färger, att få vila sig på kyrkogårdar, att gå över böljande fält, ner i raviner, över åar, genom skogar och på

landsvägar... Mer än en gång kändes det som att det här är himmelriket på jorden.

Att leva här och nu, i ögonblicket; att se all skönhet runt omkring, att inte oroa mig för vad som ska hända, att inte skynda fram; och insikten att jag är en del av livet och av naturen; det är det pilgrimsvandring säger mig. En tanke att ta med sig på vandringen kan vara att varje steg blir en bön.

Ordet pilgrim kommer av det latinska ordet peregrinus, som betyder främling. Till det att vara en pilgrim hör att människor tar emot en (även om man är en främling). Församlingshem är öppna för en, någon i ett hus längs vägen erbjuder sig att fylla på ens vattenflaska: omständigheter som visar prov på medmänsklighet och för med sig tacksamhet. När vi närmade oss en kyrka ringde klockorna för oss och alla ljus var tända där inne.

Hans-Erik Lindström, som

har skrivit mycket om pilgrimsvandring, påpekar att ”[o]rdet [pilgrim] anknyter till Jesu ord ’att vara i världen, men ändå inte av världen.’ Pilgrimen är på ständig vandring med lätt bagage mot ’det himmelska målet’”. Definitionen av en pilgrim är en människa som är på väg och av den anledningen kan varje människa ses som en pilgrim eftersom vi alla är på väg genom livet.

Under medeltiden var pilgrimsvandring mycket vanligt förekommande i Europa och det sågs en ökning i och med missväxt och digerdöden under 1300-talet, då så mycket som en tredjedel av Europas befolkning under det århundradet var på pilgrimsfärd. Då färdades man till exempel till Jerusalem, till Rom, till Santiago de Compostela (där pilgrimernas skyddshelgon Jakobs relikier finns), till helige Olofs grav i Nidaros och till heliga Birgittas grav i Vadstena. Under denna svåra tid sökte sig folk till helgonens gravar för att

be om hjälp. Sedan vid reformationen på 1500-talet förbjöds pilgrimsfärd och inte förrän under 1990-talet återkom pilgrimsvandrandet som en folkrörelse i Europa.

När man hör ordet pilgrimsvandring tänker man kanske främst på mål som Santiago de Compostela, men även på närmre håll, i Sverige, finns det pilgrims-mål, pilgrimsvandring och arbete kring pilgrimstanken. Att pilgrimsvandra behöver inte vara så särskilt stort. Det vanligaste är att målet

är en kyrka, men man kan bestämma själv vart man vill gå. Målet kan ligga långt borta eller nära, kanske till och med i staden där man bor. Man kan även använda andra färdmedel än de egna fötterna.

Jag hade förmånen att under sommaren få arbeta på Pilgrimsplats Liberiet i Lund (en 1400-talsbyggnad som ursprungligen rymde domkapitlets bibliotek), som är navet för pilgrimsarbetet i Lunds stift. I detta fullständigt lugna rum finns in-

formation om pilgrimsvandringar främst i Skåne och Blekinge och dit har en hel del som har varit intresserade kommit, både vana pilgrimsvandrare och mindre vana.

En pilgrimsvandring är en resa på två plan: det yttre och det inre. Man rör sig mot ett fysiskt mål, men samtidigt händer det saker och ting inom oss. Detta påminner om något som Dag Hammarskjöld skrev i Vägmarken: ”Den längsta resan är resan inåt.” Enligt Hans-Erik Lindström är vi alla ”på samma vandring – den som kallas Livets väg” och pilgrimsvandring kan beskrivas som livet i ”mikroperspektiv”. På det sättet kan man säga att hela livet är en pilgrimsvandring. I livet är det många vägval som måste göras, men i en pilgrimsvandring görs det hela mycket tydligt när man måste gå rätt väg, svänga åt rätt håll, för att nå målet. Gåendet gör det hela mycket tydligt.

Att vara pilgrimsvärd på Pilgrimsplats Liberiet under sommaren har hjälpt mig att stanna kvar i eller i alla fall återuppleva minnet av känslor och upplevelser som kom under vandringen. I dagens uppskrivade samhälle tänker jag att mycket skulle vara vunnet på att pilgrimstänket tas med ut i vardagen. ●●●

KRISS lokalt

Unitas (Uppsala)

Hej och välkomna nu i höst till Unitas, KRISS lokallavdelning i Uppsala! Vi har en helt ny termin framför oss med möten och aktiviteter för alla som är intresserade. Förutom att vi börjar varje möte med gemenskap och fika, så kommer vi hålla i bok-samtal med efterföljande diskussioner, få besök av många spännande gäster, pröva på Iotakorsmålning och titta på film tillsammans. Är du i Uppsala nu till höst så kan du träffa oss på stilla mässan som hålls 18:00 varje onsdag i Helga Trefaldighets kyrkan, och sedan har vi våra möten i prästgårdssalen intill kyrkan. För mer information går det bra att besöka vår blogg <http://unitasuppsala.wordpress.com/> eller facebook-sida.

Göteborg

I GKRIS träsas vi varannan söndag kl 18.00 med start den 9 september. Dessa träffar äger rum i studentprästernas lokaler i Haga församlingshem. För program och mer information, se vår blogg: <http://gkriss.wordpress.com>. Det går även bra att kontakta vår ordförande Sandra på sandraturatti@yahoo.se.

Blogg: <http://gkriss.wordpress.com/>

Stockholm

Stockholms-KRISS kommer under höstterminen att träffas 1 gg/månad i Storkyrkan för Taize-inspirerad mässa, samtal och häng. För mer info, datum och tid - gå med i vår Facebookgrupp: "KRISS Stockholm".

Lund

KRISS i Lund träffas på torsdagskvällar i samband med Domkyrkans taizémässa kl. 18.30. Hela programmet inklusive Café KRISS, speciella gudstjänster och filmkvällar finns på bloggen: krissilund.wordpress.com. Sök upp oss på Facebook! Kontakt: kris-silund@gmail.com

STYRELSE

Ordförande:

Anna Burenus, Lund

Vice ordf:

Are Kaspersen, Sthlm

Kassör:

Helena Eriksson, Hjo

Ledamöter:

Emma Svensson, Uppsala

Anne Sjölin, Lund

Josefine Neuhaus, Lund

Kontaktuppgifter hittar du på www.kriss.se

illustration: Erika Chapman

Retreat på Killans bönegård, 16-18 nov

I år ordnar vi retreat i tystnad tillsammans med KRISS i Lund på Killans bönegård, en plats där bönen närvaro är fridfullt påtaglig. Vi kommer att följa Killans bönerytym och det kommer finnas möj-

lighet till kortare vandringar och enskilda samtal.

Österlen 16-18 november.

Info och anmälan på www.kriss.se

EFTERLYSNING

Samordnare för KRISS tidskrifts redaktion

När du läser detta har du kommit till sista sidan på det sjunde numret av KRISS Tidskrift. Inför det åttonde numret söker vi en frivillig till det roliga uppdraget att samordna redaktionsarbetet.

Jag har sedan första numret av KRISS Tidskrift kom ut fått en mer och mer samordnande roll. Det har inneburit att bevaka krissredaktion-mejlen, kontakta skribenter och illustratörer, prata med styrelsen och Jennie som sätter ihop och layoutar tidningen, korrekturläsa och ge feedback på texter som kommer in. Det är ett spännande arbete att få vara med och tolka temat, som följer KRISS årstema eller sätts av de skribenter som för tillfället är i redaktionen. Det innebär många sms och telefonsamtal, och mycket utrymme för kreativa idéer.

Vi som arbetat med tidningen när jag varit samordnare har alltid haft inställningen att alla skribenter får förhålla sig fritt till temat, utan restriktioner, så länge ingen skriver något som kan vara kränkande gentemot andra. Det ger en stor bredd och ett stort utrymme för samtal kring texterna. Jag personligen försöker att få med så många perspektiv som möjligt för att spegla bredden hos våra

medlemmar, och uppmuntrar medlemmar att skriva ur egna erfarenheter och om föreningens aktiviteter. Vi bjuder även in andra utifrån till att skriva för att tidskriften ska kunna vara en kontaktyta med omvärlden. Självklart är det en balans mellan att vara ett forum för samtal och debatt, samtidigt som det är en tidskrift som representerar KRISS. Personligen tycker jag att det är bredden, öppenheten och det fria samtalet som så väl representerar det arbete vi gör i KRISS – att öppna för frågor hellre än att servera svar.

Är du intresserad av att pröva denna roliga roll? KRISS Tidskrift kommer ut två gånger per år, och även om det kan vara intensivt just vid deadline är det inte något särskilt tidskrävande frivilliguppdrag. Hör av dig till styrelsen på anna@kriss.se för att veta mer!

Jag tackar för mig, men fortsätter gärna att skriva texter och rita bilder när det behövs. ...

text: Erika Chapman bakgrund: Billy Alexander

